

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 15. ANULU XVII.

Telegrafulu ese de done ori pe septemana: joi'a si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunii pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 p. o. / 2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platecu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 20 Februaru (4 Mart.) 1869.

Suntemu aprópe de a ne intielege ?

Dupa o absentia de vre o diece dile, la reintórcere, aflámu ca pre terenulu politicu national, s'au facutu unele lucruri, cari la tóta intemplantrea trebuie sa promoveze, celu putienu incátuva, chiarificarea situatiunei nóstre. Unulu din aceste lucruri este apelulu dlui Macelariu indreptatu cátra inteliginti'a romana din Transilvani'a, publicatu in nr. 13 alu acestui diuariu. Fiindu ca suntemu asiá de aprópe de diu'a intrunirei cu carea inteliginti'a are sa respunda la apelu nu voim a preocupá cu nimica cele ce se voru pertratá acolo, ci trecemula a dou'a impregiurare mai de a doua mána si adeca la unu articulu alu pretiuitulu diuariu national din Vien'a „Albina“ nr. 17 a. c., „Despre passivitatea romanilor din Transilvani'a.“

Articulu acum memoratu este unu complestu de reflexiuni la articulu nostru din nrulu 11 a. c. „Caus'a romanilor din Transilvani'a.“

In articulu nostru amu recomándatu seriozitate in apretierea situatiunei nóstre. Noi ne vomu stradui a remané si acum cá totu deun'a strinsu in marginile unei astfelu de apretiare si in tipulu acest'a vomu reflectá si noi la cele ce ni reflecteaza pretiuit'a „Albina.“

Mai nici unu privilegiu nu amu lasatu sa treca, in care sa nu fimu indicatu conduit'a nóstra politica. Si in articulu nostru din nrulu 11 amu facutu amintire de bazea de operatiunea a activitatiiei nóstre politice, si ce avemu de a intielege priu acest'a basé, presupunemu si amu presupusu totu deun'a, ca acei ce se ocupá cu politica, o pricépu; ca este unu punctu de manecare dela care deca mergi inainte pentru vre o actiune, ti asecurézi drumulu in urma si la casu de nevoia te poti intórcé la unu adapostu: deca s'ortea luptu nu te invrednicesce de o alta basa si mai favorabile, de unde sa poti desvoltá o noua activitate. Asiá urméza beliducii in operatiunile loru, si fiindu ca ei urméza dups unu calculu cátu se póte de ratiunale si reale, credemu ca nici in politica nu e de a se despretiui nici ratiunea nici realitatea.

Activitatea politica, intieleasa si sustienuta de noi se incepe cu votulu separatulu alu romanilor in diet'a din Clusiu anulu 1865. Acelu votu nu a fostu unu secretu nici pentru diet'a Ungariei nici pentru alti, cu atátu mai putienu pentru romani si in specialu pentru barbati politici.

Amu abdisu noi séu amu sfatuitu noi pre cineva a abdice dela primulu pasu alu activitatiiei? Nici decum, ci amu disu cu ori ce ocaziune, ca in totu loculu, unde numai va fi vorb'a de interesele nóstre sa le aparámu, si apoi se intielege de sine, ca unde vedemu ca majoritatea, si inca majoritatea cea maiestrita, face ceva in contra intereselor nóstre sa protestámu „la tóta ocaziunea, pre tóta diu'a“, dupa cum dice si „Albina“.

„Dara cestiunea este inca cu multu mai grea“ dice pretiuit'a „Albina“, la care noi adaugemu: si cu multu mai pre usioru luata din partea multoru barbati „politici“ de ai nostri.

Care cestiune? Nu scim pre care o va fi intielegendu corespondintele onorabilu alu desmentiatulu diuariu. Noi insa intielegemu pre a nóstra nationale, pre carea o vedemu infasiurata de cestiuni, cari pre noi nu ne atingu in prim'a linia, si pre cari multi se stradiuescu a le stringe si mai tare in giurulu corpulu national; nu inse a le deslegá pentru cá viati'a sa cerculeze mai liberu in trensulu.

Dicemu ca e pré usioru luata, pentruca de cându o vedemu trasa si impinsa de atátea contradiceri, ca adeca sa aparámu caus'a nationale deca

sa nu ne infatsiamu unde sa trateza despre dens'a, venimula acea idea, ca séu e unu jocu infernale la mijlocu, carele cá unu altu . . . . . seduce pre multi sa nu cugete la insemnatatea situatiunei, séu apoi s'au estinsu o inertia spirituale, carea ne tiene legati cá de unu stálpu, de passivitate, adeca de far miente. (f a c e r e n i m i c ' a).

Suntu grele cuvintele ce le amu pronunsiatu. Ele inse suntu radimate de acea impregiurare, ca noi cându vedemu prefacerea cea rapede nu numai aici acasa, dara in lumea politica intréga, sa stámu si sa calarimu nu pre ide'a none priirciósá si, carea in esentia are scopulu de a ajunge la respectulu national ce ni se cuvine, ci sa calarim pre unu tipu cioplitu de materialu invecitu si sbentu de spiritulu retragerei in unu unghiu, retragere, care sa faca sa ne creasca evenemintele asupra capetelóru nóstre si sa ne acopere, incátu sa nu mai scie lumea deca existemu séu nu. Dara sa dicemu ca aru fi buna o atare retragere, intrebámu inse ca pána cându? Cine ni garanteza noue ca vomu fi máne suprinsi de unu evenimentu sguditoriu? si deca s'aru intempla unu asemenea evenimentu si ne aru gasi luptámu pentru dreptarile nóstre, aru fi dóra o stricaciune pentru noi?

Celu mai greu argumentu, dupa parerea pretiuitei „Albine“, pre care-lu aseména cu: de doue ori ori doi-patru, de a protestá solenelu in contra uniunei, nu mai sta asiá dara de multu. Acel'a e dejá superatu. Noi amu trecut de multu nu numai preste de doue ori doi, ci preste de optu ori optu mai multu patru si suntemu; deca considerámu evenemintele europene, la o aditione inceputa cu 59 in Romani'a si Itali'a; la 1866 in Germani'a si carea la 1867/8 ne-au atinsu si pre noi.

Unu alu doilea argumentu séu reflexiune mai esentiale este in articulu din cestiune alu „Albinei“ incuviintiarea activitatiiei, care merita atentiunea fia-cáruu barbatu politicu romanu. Acel'a se cuprinde in pasagiulu unde ni se spune ca deca vomu „pledá pentru infatsiarea la dieta spre scopulu atinsu, adeca pentru a protestá si a respinge afrontulu . . . atunci numai atunci vomu dice si noi ca nu passivitate ci activitate. Pána atunci insa noi banatienii si ungurenii vomu starui la passivitate.“ Mai la vale insa adauge, ca nu intielege passivitatea a siédé cu manile in sinu, ci inteliginti'a sa lucre mai multu a casa; ca romanii unde suntu mestecati sa aléga, dara deputatulu sa-si dea paról'a ca nu va merge la dieta si in fine ca in modulu acest'a „comodu“ (?) si „nevinovatu“ (va se dica: naiu) se sustienu drepturile „si ce e mai de frunte onóra si demnitatea.“

Mai intáiu sa spunemu ca amu omisu unu pasagiu care nu ne privesce. Cându ne vedemu pusi inaintea asertiunei cá sa pledámu pentru de a protestá in contra a totu ce e vatematoriu drepturiloru nóstre, ne vine sa credemu ca stimatulu corespondinte face tocmai cá mai anulu trecutulu unu — „inteligente“ romanu, carele desaproba din totu sufletulu politic'a „Telegrafulu Romanu“. Din desaprobare insa amu intielesu ca densulu nu scie ce s'a scrisu in Telegrafu, dara spre deplina convingere lu intrebámu, ca densulu cetesce Telegrafulu? Respinsulu fu negativu, dara adause ca a „auditulu dela alti“. In casulu de fatia ni se face o intrebare care involva celu putienu presupunerea, ca asiá trebuie sa fia partu si coresp. „Albinei“, carele se pare a crede, ca noi nu avemu altu lucru decátu sa tamaiemu majoritatea dietei unguresci, precum tamaeau ani terti unii opositiunea unguresca.

Deca s'aru tratá politic'a intré noi mai seriosu, celu putienu nu aru cadé nimenea in astfelu de contradiceri; nu aru cadé nici in acea contradicere, care deodată presupune ca pentru activitate

nu avemu barbati apti si apoi, ca dela acei'a-si barbati ne apti de activitate se aru poté acceptá o passivitate activa, séu o activitate passiva a casa, dupa cum ni se recomanda de acel'si stimatu dnu dela pretiuitulu diuariu „Albina“.

Sa mai repetim odata si noi ca cestiunea mai este inca cu multu mai grea, si aci venimula practica citata, fatia de congresulu serbescu din 1864. Este cu totulu alta tréba unde doue biserici nationale stau fatia in fatia cá doi factori cari se potu paralisá unii pre alti. Si aru fi cu totulu alt'a cându doue tieri, iérasu cá doi factori, s'aru pune fatia in fatia cá sa se paralizese unele pre altele. Insa noi scim cu totii, cá Transilvani'a cá factoru politicu in referintiele politice din intrebare, pre dreptu séu pre nedreptu, in urm'a abtinerii nóstre póte fi factice representata in diet'a din Pest'a. Diet'a din Pest'a inse aduce legi si in privinti'a Transilvaniei si fára da noi; legi a cároru valóre noi prin tóta passivitatea nóstra nu o vomu poté decliná dela noi, si contra cároru, in absentia nóstra nu se va radica nici o voce, care bateru sa protesteze si sa arate lumei ca ele suntu in contra intereselor nóstre.

Mangaierea ce ni se face din partea „Albinei“ ca si romanii din Ungari'a si Banatu nu suntu de parte de passivitate, deca magarii voru urmá a-si bate jocu de patriotismulu, constitutiunea si parlamentarismulu loru, — nu este de ajunsu pentru noi, din cauza, ca deca cugetámu numai la legea pentru nationalitati, nu credemu ca va mai fi o a dou'a ocaziune, carea sa ignoreze mai tare pretensiunile de egale indreptatire ale romaniloru din intregu teritoriulu corónei unguresci. O procedere cá cea indigitata aru semená cu cea, sit venia exempli, a tiganului batutu, carele incuragiatu de fiulu seu s'au mai intorsu odata la celu ce lu palmise si dupa ce maiprimi vre o trei pálmis dise totu fiulu seu: „vina tata acasa, ca acest'a nu glumesc.“

De suportarea unu astfelu de afrontu, noi nu credemu capabile pre natiunea romana. Noi presupunemu intrens'a si mai multu simtiu de onóre si mai multu putere de viatia spre a indrasni de a-si apará onóra sea in fati'a ori cáruu atacu si in fati'a ori cárei insulte, deca vine tréba pána la atát'a.

Sa ne orientámu dara bine si deca aflámu ca este de lipsa a ne apará drepturile nóstre, despre cari avemu deplina convingere ca ni competu, sa lasámu intrebarea, ca nnde sa le aparámu, pentruca acest'a ni o arata destulu de chiaru situatiunea carea ne e creata nici de noi nici din vin'a nóstra si atunci eata ca neamu intielesu si deosebirea de activisti si passivisti a incetatu si vomu avea iérasu numai pre luptatorii nostrii nationali si patriotici.

Bud'a, 24 Fauru 1869.

Respinsulu la redactiunea „Federationei“

(urmare si fine.)

Trecendu la insinuatunile privitorie la conduit'a nóstra din diet'a pestana, aru fi pré lungu lucru, deca amu urmari pre rendu tóte maiestrosele expresiuni ale sofismeloru d-tale, si dici ca numai d-ta lucrú gratis iéra tipografulu nu. De aceea me voiu restringe de a opune acelor'a numai o enaratiune simpla si fugitiva a lucrului. —

De vomu purcede in discussiunea acestui obiectu numai din punctulu de vedere alu impresiuniloru momentane, apoi nu vomu perde din ochi acelu adeveru istoricu, ca ori ce intemplantrea sta in legetura concatenata de cause mai vechi, a dese ori ascunse, fára de a cároru contemplare judeca-t'a ultimeloru momente aru fi manca sterile. — Insa

examinarea acelor cauze aru trece preste margi-
nile polemicii acesteia, si póte si preste renun-
ciarea mea la alta discussiune, decâtu cea strictu
defensiva.

De aceea va ajunge, cá — cu provocare la
asertele scriitoriului, care tocmai si marturisece
pecatele si episoade istorice dela an. 1861 încóce —
sa constatámu celu putienu aceea indigitaliune
nimerita, ca tóte evenimentele politice se conducu
— afara de influinti'a naturale a constelatiunei
politice esterióre, ce incungiura miscárilu cercurilor
mai anguste —, si prin feliuri de cauze interne,
precum suntu frecárilu confessiunali, rivalitátilu per-
sonali, si alte asemenea.

E pré cunoscutu lucru, ca si la intorsetur'a
politica de statu in 1865 cá si acum miscárilu na-
tionali la noi nu au fostu scutite de cele mai de-
plorabile insinuári asupra celor mai meritati bar-
bati, si cu deosebire asupra aceluia, care condu-
sesse destinele natiunei cu cáta barbatia, cu atáta
si succese onorifice, si a cáru cármu a scosu la
limanu nu numai biseric'a sea, dara si pre aceea,
sub a cárei scutu stai d-ta si consocii d-tale, cei
ce dreptu recunoscintia i aduna astadi „biogra-
fia“ pentru „istoria natiunale“.

Déca acelu barbatu atunci (1865) aru fi ra-
dicatu stégulu opostiunei passive, — rivaliloru sei
politici si bisericesci nu le-aru fi remasu alt'a de-
cátu sa radice ei insusi stindar-
dulu activitáti ei.

Tiene minte dlu meu! asertulu acest'a, — e
proprietate istorica, — si nu va remanea necon-
statatu prin exemple noue.

Hinc illae . . . . !

La acelu isvoru s'a turburatu ap'a! Cu ter-
mometrulu acelei temperaturi s'a mesuratu ori-ce
miscare, ce s'a facutu din partea celor angagiati
la program'a activitáti ei. Ori-ce s'a intreprinsu din
partea acestor'a bine reu a fostu privitu numai
prin ochielarii contr'angagiementulu de passivitate.

Inca odata a succesu resignatiunei celei no-
bile a indigitalulu barbatu, sa intronésca diferin-
tielu partidoloru, si intruniti sa pasiésca la diet'a
din Clusiu cu acelu actu natiunale, pre care-lu con-
sideréza cu lauda tóte jurnalele si adresele de re-
cunoscintia.

Totu acolo s'au fostu inaugurate acelu pro-
gramu alu activitáti ei, dupa care sa purcedemu ina-
inte si la diet'a din Pest'a, si care aru fi fostu
compasulu celu naturale si mai siguru conducatoriu,
déca nu l'aru fi paralisatu patimile rivalitátiloru.

Pre-cándu românii din Ardélu pre bazea pro-
gramulu dela Clusiu se avantase din tóte pártile
spre participarea energica la alegerile pentru die-
t'a pestana, — pre atunci — tocmai in mijloculu
actulu de alegere se radica avisulu passivitáti ei cu
insinuarea, ca cei ce au intratu in diet'a din Clusiu
suntu unionisti etc.

Eata dle! Ce a contribuitu, ca a blegati
tii románi au sositu numai unulu
cátu unulu la Pest'a!

Intrebati-i cum a tratatu ospitalitatea d-vóstra
cu ei? — Intrebati-ve pre d-vóstra, ca adunatu-
ia-ti in pregiurulu d-vóstra, cá sa-i conduceti cu
sfatulu fratiescu? Intrebati-ve d-vóstra pre d-vó-
stra insi-ve, cari aveati curagiulu de ai insultá pre
afara si prin jurnale, avut'a-ti si curagiulu sa in-
trebati diet'a, ca ce cauta 75 de ablegati straini,
unguri, secui, sasi si románi din Ardélu in diet'a
din Pest'a? Esit'a-ti d-vóstra dintr'o dieta —
necompetente prin intrarea acelor'a? — apoi ce ne
mai invinuti pre noi ca amu intratu si amu remasu
necompetenti aici? Dara v'a-ti mangaiatu in in-
dulgenti'a d-vóstra cu aceea, ca ardeleni au ve-
nitu numai pentru actulu incoronári! A-ti cetitu
vr-o lege ardeléna pentru atare missiune? A-ti
precetitu rescriptulu convocatoriu sa vedeti pentru
ce au fostu chiamati ardeleni la diet'a din Pest'a?

Ba nu! pentru ca se vede ca d-vóstra nu a-ti
avutu de a face seriosu cu obiectulu, ci cu persó-
nele.

Dela Fagarasiu s'au alesu la inceputu doi ab-
legati, dintre cari unulu a fostu impedecatu din
caus'a servitiulu militare de a primi mandatulu,
iera alegerea acelu-laltu devenise dificultata.

La unu anu dupa deschiderea dietei pestane,
pre cându adeca neimpaciurea Ungariei cu Austri'a
erá fapta implinita, si deslegarea cestiunei arde-
lene, ce prin rescriptulu convocatoriu se conditiu-
nase dela acea impaciure, era déjà nedubitavera,
la a dóua alegere la Fagarasiu amu fostu si eu
alesu de ablegatu, si puendu-me in corespondin-

tia cu cei alalti ablegati románi amu sositu cu ei
la Pest'a. Cu acesti'a indata amu tienutu aci con-
sultare, si amu otaritu intre noi, cá sa mergemu
pre la barbatii „ce conduceau desti-
nele Ungariei“, cá sa ne informámu des-
pre situatiunea cauzei ardelene. — D-vóstra a-ti
anunçiatu ca amu otaritu sa ne inchinámu pre la
„stapani“.

Noi amu cercetatú numai pre Deák cá pre
unu deputatu, care conducea „destinele“
dietei, si care ne-a respunsu, ca aru dorí sa ne
formulámu postulátele nóstre in privirti'a Ardélulu
in scrisu. Amu facutu acésta formulare, si amu
otaritu sa purcedemu cu ea pre terenulu activitáti ei
in dieta. — D-vóstra a-ti anunçiatu prin jur-
nale, ca formularea postuláteloru nóstre e inspirata
de regimu.

Cu aceste postulate formuláte amu mersu —
nu cum ai disu d-ta in conferinti'a d-vóstra, pen-
tru ca d-vóstra otariseti ca ardeleni n-au locu
in aceea, — ci mai întâiu la Deák, care ce-
tindu-le a disu, ca suntu bine lucrate, dara nu
primesce principiulu federalu analogu Croatiei.
D-ta ai sciutu inca in aceea di de tóte acestea,
si n'ai amintitu nimic'a in jurnalulu d-tale, cá sa
nu-ti demintiesci pré prospet'a annunciare, ca pro-
gram'a nóstra e inspirata.

Neputendu asiá dara castigá pre Deák pentru
program'a nóstra in cestiunea ardeléna, amu cer-
catu sa ve castigámu pre d-vóstra ablegatii románi
din Ungari'a, si fiindu ca noi nu aveamu locu in
conferinti'a d-vóstra, v'amu rugatu noi cá sa veniti
d-vóstra in conferinti'a nóstra, — ca asiá intiele-
gendu-ne sa putemu pasi cu operatulu acest'a in
dieta „in forma de proiectu de lege“. — Unii dintre d-vóstra, si intre acesti'a si
d-ta a-ti aflatu proiectulu nostru de aptu pentru
a-lu luá de bazea ulteriórii desbateri, pre cându
altii din d-vóstra nu l'au incuviintiatu, ci au pre-
tinsu sa ne punemu pre terenulu negatiunei, sa
protestámu, si sa mergemu a casa. — La acésta
parere alaturandu-se si vre-o cáti-va dintre arde-
leni, scisiunea intre noi a fostu gat'a si a doratu
pána cându deodata ne sosira pre més'a dietei si
proiectele de lege pentru natiunalitati si acel'a pen-
tru regularea detaiata a uniunei ardelene.

In cestiunea natiunale amu purcesu cu totii
unanimu, pentru ca de-si proiectulu, d-vóstra cu-
prindea in sine nisce cestiuni ce-i debilet'au pute-
rea, precum era sistem'a teritoriale, pentru care in
diet'a ardeléna ne combateati asiá de amaru, elu
totusi era o propunere, ce nu venea in colisiune
cu legalitatea.

Amu subscrisu ursoriulu in acésta cestiune,
amu apératu proiectulu d-vóstra in sectiuni si in
dieta, amu votatu alaturea cu d-vóstra, si cá
d-vóstra cu afirmativulu „Igen“ (vedi stenogra-
fielu).

D-vóstra a-ti publicatu tóte actiunile dietali,
dara de aceste subscrieri, spriginiri, cuventári si
votisári, a-ti tacutu cá pescele, numai cá sa nu se
auda si numele nostru intre cei „24 de insi“.

Din contra ai aflatu de bine in program'a
d-tale fatia cu mine (nr. 12) de a suspiciuná ac-
tiunea mea din sectiunea VI dicându, ca eu amu
calcatu conclusulu conferinti ei, déca amu remasu
aperatoriu acolo. Sa-mi permiti dlu meu a-ti res-
punde ca si obiectiunea acést'a a d-tale e cu to-
tulu nefundata. — Conclusulu conferinti ei natiunale,
la care m'amu deobligatu si eu, a fostu, cá indata
ce s'aru primi in sectiuni proiectulu lui Horváth —
Kerkapoly de bazea desbateri speciali, ablegatii
natiunali sa parasésca sectiunile.

In sectiunea VI unde eram eu la propunerea
reasumata de mine in II siedintie, Deák a delatu-
ratu proiectulu lui Horváth-Kerkapoly incá la de-
sbateru generale, pentru ca acésta delaturare,
indata ce asupra proiectulu lui Horváth-Kerkapoly
se incepea desbateru speciale, nici nu aru mai fi
fostu posibilu.

Cu ce cuventu asiá dara me invinovatiesci d-ta
acum, ca a-si fi calcatu conclusulu conferinti ei?

Revenindu acum la cestiunea Ardélulu scis-
siunea de opiniune produsa prin conferinti cu
d-vóstra, remase si intre ablegatii ardeleni perma-
nente. Maioritatea acestor'a era pre lángha terenulu
legalitáti ei, pre cându minoritatea pre lángha nega-
tiune. — Cu aceste dóue pareri amu pasitu in
conferinti'a plenaria a natiunalitátiloru, unde D. Ho-
dosiu a pasitu cu o a trei'a propunere.

Dupa o desbateru a lucrulu din tóte pártile,
a esitu Dr. Ales. Mocioni cu o propunere inter-

mediatóre, cu care delaturádu cestiunea legalitá-
ti ei séu a nelegalitáti ei, a tratatu obiectulu numai
din punctulu de vedere alu oportunitáti ei si a in-
tereselor populatiunei ardeléne. Cu acésta pro-
punere amu fostu cu totii cointiesi, si trebuie sa
repetu si eu parerea de reu esprimita de D. Boha-
tielu, ca nu amu avutu unu stenografu, sa o prinda
din vorba in vorba.

S'a alesu o comisiune, care sa o formuleze
in scrisu; — a dóua di acésta comisiune a adusu
proiectulu formulatu; dara in locu sa cunóscemu
in elu propunerea lui Mocioni amu veditu unu
operatu ce conglomerase motivele tuturor propu-
neriloru de ieri intre sine opuse.

In zadaru amu combatutu, ca comisiunea s'a
departatu dela propunerea Mocioniana, si ca anume
motivele suntu parte neconstitutiunali, parte intre
sine contradicatóre; operatulu comisiunei cu unele
modificatiuni stilare neesentiale se primi cu o ma-
joritate de dóue voturi fatia cu amendamentele mele
spriginite chiaru si de Dobransky.

Venindu treb'a la subscrierea resolutiunei asia
motivate, amu dechiaratu ca formularea acelei'a e
in contr'a convingeriloru mele, cu tóte acestea,
déca o voru subscrie cu totii din punctulu de ve-
dere alu solidaritáti ei o voiu subscrie si eu. —
Cándu colu ce sa vedi: pre de o parte multi chiaru
dintre acei'a, cari au fostu votatu in contr'a mea
nu au vrutu sa o subscrie, pre de alta parte se
face indata a dóua di celu mai neconveniente a-
busu de indiscretiune asupra intielesulu, ce invol-
vá motivarea resolutiunei, precum si indigitári din
partea acelor'a ce inca nu erau impacati cu veni-
rea nóstra la Pest'a, ca ne vomu infatisiá in dieta
de neconsecinti chiaru pre bazea celoru subscribe
de noi.

Spre incungiurarea ataroru inconveniente amu
mai cercatu destulu concertarea motiveloru pre-
mergatóre resolutiunei, dara in zadaru!

Asiá vedindu ca solidaritatea, cárei'a mi
subordinasemu convictiunea, — prin retragerea mul-
tor'a dela subscriere — nu se ajunge, ba inca se
tentéza a se face capitalu politice personale din
subscrierile nóstre, si ca pre lángha prevederea to-
talulu nesuccesu alu lucrulu devenimu si intr'o
neconsecintia parlamentaria fatia cu anteceden-
tulu nóstre: amu fostu mai multi constrinsi sa ne re-
tragemu; — ne-amu retrasu numai dela har-
thi'a d-vóstra, dara nu si dela
meritulu cauzei, cu care in dieta n'amu
remasu datori.

Sa vedemu asiá dara cari au fostu si diferin-
tielu de pareri?

Eu nu me indoiescu, ca fia-care a purcesu
din convictiune si din indemn corect, si de ace-
ea nu vréu sa criticu parerea nimerui. Dara spre
justificarea mea trebuie sa constatezu, in ce tipu
mi s'a infatisiatu acea diferintia.

Pre cându proiectulu de resolutiune alu d-vó-
stra, — motivatu in intielesulu celu adevératu asiá:
Ardélulu in puterea sanctiunei pragmatice are au-
tonomi'a sea, dara noi totu amu venit la diet'a
Ungariei, si dupa ce amu luat parte la tóte cesti-
unile aci pertratate, acum nu vremu sa mai luámu
parte, dara totusi mai facemu aci o propunere de
resolutiune; mai incolo diet'a din Pest'a nu e com-
petente de a otari ce-va despre Ardélu, dara to-
tusi sa otarésca resolutiunea nóstra despre Ardélu;
uniunea nu e fapta complinita si noi avem legile
nóstre dela Sabiu, dara totusi ne mai place legea
electorale dela Pojonu; noi avem constitutiunea
nóstra si cá ómeni constitutiunali respingemu or-
ice octroire, dara totusi dorimu cá acea lege elec-
torale dela Pojonu séu un'a asemenea sa ni se dea
pre calea octroirei, si inca dela regele constituti-
onale, care n'are dreptu de a face nici o lege afara
de calea legislatiunei; nóue nu ne place ce a otar-
itu diet'a Ardélulu despre uniune, dara totusi amu
vré cá cestiunea Ardélulu sa se mai desbata odata
prin o atare dieta, cá sa mai tréca odata prin a-
celu cereu vitiosu, prin care a mai trecut de vre-o
câte-va ori, cá sa ajungemu inca odata acolo, unde
tocmai ne aflamu; — si din tóte aceste motive
facemu o propunere de resolutiune, care arata o
cale batuta de giab'a, dara nu finea, la care sa e-
simu cu cestiunea: — pre atunci dupa propunerea
mea, care o amu manifestat'o pre fatia si in dieta,
si care mergea intr'acolo, cá cestiunea Ardélulu sa
se deslege analogu celei croate, se arata nu numai
calea, déra si esitulu cauzei.

Care dintre aceste dóue opiniuni era mai con-
form'a scopulu si mai corespondatóre terenulu pre

care stămu fiindu acum obiectulu istoriei, o lasa sa o judece istoria imparțială. —

Cu această enarare a decursului lucrului, credu ca amu respunsu pre deplinu și corespondentului Diale — Nos poma natamus — dela Vine-rea in Nr. 12/13 alu „Feder.“ la ceea ce numai atâtă mai adaugu, că nu e adevărata afirmatiunea lui, pre cumca eu a-si fi disu, că amu impartasitu proiectulu Dvóstra la ministri, ci la barbati romani nedeputati, cu cari m'amu consultatu asupra obiectulu și cari n'au incuviintiatu formularea propunerei Dvóstra. Mai incolo nu e adevărata că asi fi disu [ca e unu Hochverrath, déra nnu Verrath de neconsecință parlamentaria. —

De alte întrebarea, déca deslegarea cestiunei ardeleni a atarnatu numai dela 7—8 ablegati romani facia cu 67—8 ablegati unguri secui și sasi d'n Ardealu? déca politica pasivitatii a Dvóstra aru fi potutu impedeacă uniunea asiá cum s'a facutu? déca această uniune e mai pernicioasă decâtu autonomi'a ce o amu gustat'o de vr'o 400 ani? déca prosperitatea elementulu românú imparțiala la Királyhago aru fi mai fructifera că intrunirea lor? și alte asemenea cestiuni — fiindu ele meritale — și la atare discussiune renunțiându deja a priori — le lasu la o judecata mai ferita de polemie personali. —

Atătu inse cutezu a dice: că atătu cestiunea Ardealului, cătu și a nationalitatiloru aru fi potutu luá o deslegare mai liniscita și unu resultatu mai putienu nefavoritoriu, déca — pre lângă incurcările nefericitei programe a pasivității, și a politicei personali n'aru fi coincisú și esorbitantele jurnalistiche fatia cu miscările de preste carpati, déca acestea tóte n'aru fi ajunsu la cea mai extrema culme tocmai precându acele cestiuni interne se aflau pre més'a dietei.

Nu me voiú lasá nice in meritulu nouei Diale programe, inse nu potú suprima acea observare că ai „intorsu nitielu rót'a“ cându — dupa principiile federale reprezentate in „federatiunea“ in totu decursulu anulú trecutú in contra dualismulu — astadi dici ca te impacii și cu dualismulu. — Câte „nitielu“ câte „nitielu“ și rót'a Diale se întórce cum vedemu. —

Ti gratulezu la sapientia est mutare consilium in melius, numai altadata nu eadá (sa întrebutiezu chiaru cuvintele Diale) in aroganti'a ducelui de Bragantia „si a despotulu bizantinú“ tocmai cându întorci „la róta“, — și nu prescria pentru alti medici'n'a, cându ai lipsa de hapurile: doftore vindecate pre tine. —

Déca programulu Diale e espresiunea publica a celoru 900 (mai de multu aveati 1400) de insi, apoi ce te jeneaza vr'o câtiva — cum dici — isolati? Nu incapi de functionári? Dapoi nu manânci și Dta din blidulu (bugetulu) cultulu? Apoi sa te întrebu cum a întrebatu unulu din adunanti'a generale a Franciei in 10 Maiu 1848 pre Louis Blanc: numai Dta ai monopolulu d'a feriei natiunea?

Câte „coji“ ai mai mancatu afara de „leafa“ și la căti „stapâni“ ai facutu óle „de lutu“, nu e treaba mea, in sa totu aru fi mai bine sati maturi mai antâiu la us'ia Diale.

De alte cestiunea incompatibilității ablegatiloru cu functiuni publice e ventilata mai prin tóte parlamentele, și s'a constatatú că ablegatii aspiranti la functiuni potú fi mai dependenti decâtu cei déjà ascurati prin ele. — Cându va fi cestiunea această regulata și la noi, se voru acomodá și românii la aceia, iéra pâna cându elementele neromane concatenéza actiunile sele in consunantia sistematica incependu dela ministerialisti pâna la estrem'a opositiune, pâna atunei va fi de lipsa sa se folosésca și ei de asemenea stratageme. — Eu d'n partemi amu datu dovada ca unde e de lipsa amu fostu și oponentu. Cuventările mele in cestiunea bisericésca, nationale, ardeleni, bugetaria etc. au fostu ele pentru propunerile regimulu séu a majorității? Déca n'amu facutu opositiune a tout prix n'amu aflatu de lipsa dupa convictiunile mele, — și nu tóta opositiunea, nu tóte ideile ultra-liberali suntu singuru mântuitoare. — Profesorulu Lelewel a potutu provocá revolutiunea polona din 1830 chiaru și in contr'a adunatiuniloru celoru mai competenti barbati, dar n'a potut'o dominá, și astadi istoria condamna pre Lelewel că a ingropatu natiunea polona. —

Sa póté ca program'a Diale e mântuitoare, și eu gresitu in parerile mele, dara se póté și con-

trariulu; de aceia amu declaratú ca nu me voiú face sclavu opiniuniloru nice a Diale nice a altor'a, Totu ce amu doritu este, ca sa avemu libertatea de a ne poté esprimá liberu și opiniunile contraria și cându n'amu recunoscutu tribunalulu jurnalulu Diale n'amu disu ca n'ai dreptulu de a reflectá la ele, — dovéda ca de doi ani amu tacutu, și si acum numai provocatu amu esitu din rezerv'a „burocratică“; totu ce amu disu a fostu, ca n'ai dreptulu de a me și judecá, și ca cându reflectezi asupra opiniuniloru contrarie, Dta, carele esei profesorulu alu literaturii romane și cresci tinerime in această, sa nu substitui discussiunei obiective pamflete personali

Publiculu cultu scia ce valóre au astadi atari manevre, și cându vei judecá și D-ta asupra lorú mai cu sange rece „credemu ca te ai intristá și déca se póté te-ai îndreptá (ipsissima verba)“

In fine déca ai crediutu ca numai eu ti stau in cale de a ferici natiunea, apoi trebuia sa te fi îndestulitu cându amu dechiaratu nu numai in epistolele mele cătra „amici“ déra chiaru și in jurnalulu Diale Nr. 6. ca eu amu lasatu treab'a alegerii de ablegatu in liber'a voia a fostiloru mei ablegatori. —

Cu acestea finindu dorescu programei Dvóstra sucesu mai bunu ca celei dela an. 1865, — numai cându vreti sa o aduceți la valóre, cugetati la vechiulu întieptu, care a disu: Nemo ante mortem beatus!

Bud'a in 20 Fauru 1869.

Cav. de Puscariu.

Varietăți.

„Biblioteca romanésca“ și alte cărți daruite de dlu Capitani Cristureanu. Din isvoru demnu de tóta credință aflámu ca dlu Capitani Cristureanu, carele a facutu atâtea binefaceri maretie pentru gimnasiulu român gr. or. din Brasiove, pentru Seminariulu român gr. or. din Sabiiu și Caransebesiu, a daruitu acum de curendu Seminariulu gr. or. de aici „Biblioteca romanésca“ constatátoria din 9 brosiuri scrise de Zacharia Caracalechi și unu esemplariu (legatu) de fabulele lui Tichindealu. — Din acela-si isvoru aflámu, ca susu memoratulu domnu a daruitu bibliotecei și mobilariiei gimnasiulu din Brasiove: In an. 1863, 100 fl. pentru facerea unei catedre in Auditoriu, in an. 1864, Tablele istorice de Dr. Vehse traduse romanésce de Col. Voinescu; in 1866 urmatórele cărți și brosiure:

1) Souvenirs et impressions de un proscrit. I. Radulescu. 2) Memoire sur l'histoire dela generation roumaine idem. 3) Quelques mots sur la Valachie. 4) Voyage autour de ma chambre suivi de Lépreux de la lite a etoste. 5) Gramatic'a italo-romána de Abbeatici. 6) Brosiura Larpe dell'esule di Rom'a. 7) Descrierea apelor minerale. 8) Petite dictionnaire de poche Franc. et Alemande par Gerlach. 9) Rugamintea celoru 2 Episcopi români Bros. 10) Le protectorat du Csar. Bros. 11) Petit Atlas de Geographie ancienne et moderne E. Cortambert. 12) Minunile naturei de Barach. 13) Mzeulu Papazoglu. 14) Inalta curte de justitia foia votanté. 15) Poretie filosofice brosiurica. 16) Biografiile celoru mai vestiti români. 17) Prescurtarea de gram. francesa. 18) Elemente de Geografia. 19) Nesdravaniile lui Nastratiu Hodja. 20) Anticile româniloru. 21) Agricultur'a și economi'a casnica. 22) Varietăți. 23) Abecedaru franco-romanu de Abbeatici. 24) Dialoguri in trei limbi idem. 25) Ceasuri de petrecere de F. K. mai multe esp. 16) O comedie de F. Cristureanu in mai multe esp.

Cu aceea-si ocaziune aflámu ea pentru pastre la scóle au transpusu o parochia de epoleti ofieresci și o cinga de sabia cusuta cu firu.

In legatura cu cele de mai susu aflámu ca Parintele Varlaam fostulu cântaretu la bis. S. Nicolau din Brasiove și acum protosincelu la Ghigiú a daruitu cărți in pretiu de sute de florini scóleloru normale române gr. or. din Brasiove.

† Constantinu Hurmuzaki, Prim-presedinte alu inaltei curti de casatiune in Romani'a etc. etc., dupa unu morbu indelungatu a adormitu in Domnulu astadi in 15/27 Februaru 1869 la 11 óre de nópte, in etate de 57 ani, dupa ce mai nainte primi sântele sacraminte.

Servitiulu funebrele se va serbá luni in 17 Februaru (1 Marte) a. c. la 10 óre nainte de a-

meadiadi in biseric'a parochiale greco-orientale, dupa carele va urmá petrecerea restoriloru mortali la cimiteriulu St. Marcu spre depunere provisórie pâna la transportarea lorú in pamentulu patriei in Romani'a la mosia Dulcesci, judetiu Romanu.

Aducendu asta trista întemplare la conosciinta publica, recomándá pre reposatulu memoriei amiciloru și compatriotiloru aduncu intristatii Frati si Surori

Vien'a, 15/27 Februaru 1869.

** Sabiiu 26 Februaru.

Eri a felicitatu magistratulu Sabianu in corpore pre comitele natiunei sasesci Moritz Conrad in urma denumirii sele definitive. Primariulu cetáti Gibel conducea magistratulu la actulu acest'a de courtoasie și desvólta in agrairea sea scurta și simburósa mai cu séma acea ideia dorindu că sa-i succéda Dlu Comite cá, cá midilocitoriu între In-regimulu și a natiunei sasesci, se-si implinésca problem'a cea grea spre îndestulirea tuturor'a.

Dlu Comite multiamf dupa aceia pentru felicitările binevoítore și intoná mai cu séma, ca sa se supuna in tóta privinti'a legiloru sustatátore; și această se cere in primo gradu dela oficiali, dela care se mai cere inca, că se aiba o judecata obiectiva, fára privire la persóna. Din partei cá amplotatu se supune acestoru principii și această o cere cu strictetie și dela subordinatii sei silinduse și din partei a fi obiectivu și de a nuse seduce prin respecte personali.

Positiunea sea e o positiune critica și datéza inca din ultimulu deceniu a secululu trecutú, in care tempu s'a întemplatú cele mai insemnate perdiri a independintiei sasesci cu care a fostu împreunate, cele mai mari schimbári in usanti'a sea de dreptu. Le aduce aminte, ca dupe ce a incetatu comitele a mai fi conducatoriulu natiunei in rebelu, a incetatu si demnitatea unui jude regescu a Sabiiului, și in urm'a regulatiunei de atuncea nice n'a mai avutu influinție in politicis asupra celoru 11 cercuri, ce stá directe sub reg. Guberniu.

Totusi in interesulu regimulu i s'a mai lasatu prin aceea regulatiune și i s'a transpusu de nou: dreptulu de candidatura și de o denumire restrinsa; unu dreptu restrinsu de espense, concessiune, și pretensiune in oeconomicis; și in sfersitu dreptulu suprainspectiunei și a disciplinei.

Deatuncea totu atát'a i se pare a fi comesulu, fie denumitu, fie alesu, mai cu séma amplotatu alu regimulu; pentru aceea o alegere numai e naturale; pentru aceea denumirea tuturoru antecesoriloru sei pâna la bar. Salmen.

Trecendu la greutatea, care prin denumirea sea s'a pusú pre umerii sei debili, concede bucurosu, ca d'abea o va putea portá, asigurá in sa bunavointi'a sea, și provóca pre toti Dnii, ca selu ajutare in chiemarea sea cea grea prin aceea, ca fie care in oficiulu seu sa-si implinésca datori'a. Asiá relatiunile reciproce se voru face intime și numai asiá va fi cu putintia realisarea dorintiei vorbitoriulu magistratulu.

** Legatur'a între curtea drumulu de feru din Vintiu și a drumulu de tíera dela S. Sebesiu e canoscutu ca e intr'o stare fórte rea, asiá încátu Vintiu incepe a-si perde insemnatatea sea de statiune. Cástigarea de tempu, care o aru oferí Vintiu prin apropierea sea mai mare de drumulu Sabiiului, comerciulu se paraliseaza prin starea cea rea a drumulu, asiá încátu comerciulu din Brasiove și din alte locuri și trimitu marfurile mai bucurosu la Belgradu (Alb'a Juli'a), cá de acolo sa le puna pre vagone.

** (Confiscare.) In tempulu mai nou s'a confiscatu prin oficiolatulu de censura mai multe brosiuri venite din Principatele dunarene. Intre acestea se afla si o carta a viitorulu Romaniei, care póté e identica cu aceea despre care vorbescu foile din Pest'a. Cart'a această se afla intr'unu atlasu sub numirea „Dacia moderna“. Acest'a carta cuprinde, afara de Romani'a, Moldavi'a, și Transilvani'a intréga, apoi comitatele Maramuresiulu, Bereg, Unga, Zemplinu (pâna la Latorci'a) și dela Tocai incependu totu. Dincolo de Tis'a pâna la Dunare și anume comitatele Sabolciu. Satamariu, Ugoci'a, Biharú, asiá numite partes adnexae, districtulu Haiduciloru, Cumania mare, o parte a Hevesulu, și a Ciongradulu, Comitatu Bekes, Ciadnadu, Aradu, Carasiulu, Torontalulu, Temesulu precum și teritoriulu regimentulu banatianu romano-germano-illiri. Dacia intréga e inpartita in urmatórele provintii; Bessarabi'a, Principatele dunarene,

Bucovin'a, Transilvani'a, Maru moresiulu, Crisian'a si Timisiora. —

* * La cronica balului de Borgo-Prundu (in 14 Februaru 1869.) Carnevalulu e tempulu pre care tote anemele tenere Pascépta in ardóre saltându, frenele reci a curteasii se prefacu in briuri de rose. — Amantii, in a căror'a sonu ferbe amorulu ca unu vulcanu inaintea eruptiunei, se potu apropiá deolalta, jóca, salta, sioptescu cuvente line d'amoru ferbinte, de multu pastratu in sinulu dulce patimitoriu.

Barbatii obositi de lucru fisice séu spiritualu parasescu laboratoriuulu si pulberele acteloru cautându consolare si puteri noua in gandiulu petreceiloru. —

Carnevalulu e in viétia umana aceea, ce e primaver'a in sesiunile anului: „re'nvieria natu-rei.“ —

Natiunea Romana e una dintra cele mai vive popóre.

Unii membrii acestei origine gloriose nu sciu traí si nu precepu intentiunea carnevalului, si schimba campulu de flori cu aria batucita. —

Voimu a refletá pre aristocrati'a Borgavana de Prundu.

Onoratulu comitetu alu casinului de Borgo-Prundu a imbucuratu cu stimat'a loru invitare subscrisa de d. jude singularu Danila Lic'a, d. adjunctu cercuale Simeonu Popu si d. chirurgu Manuschötz de dato 6. Februaru a. c. — oficiarii si amplotiati militari a garnigiunei Bistritia la fostulu „Balu de 14. Februaru 1860.“

Unu sentiu nationalu incaldira piepturile soldatiloru romani, căci si ei sermanii ca fiu lui Marte, suntu din originea lui Ulpia Traianu. 4. oficiarii, si 6 sargenti flórea junimei, gentiletii si soliditatii din militi'a Bistritii se decisera spre glorificarea acestui balu generale cu pretiu de intrare:

pentru una persóna fl. 1

„ familia „ 2,

„ a participá, — si plecara in 14 Februaru a. c. lasându in tota confedinti'a anim'a tenera sperantiei placeriloru. Ma fortun'a nu fu pré grati-ósa fiiloru lui Marte, căci nu multu dupa sosire i trezira unu deputatu alu comitetului din visulu auriu, cu cuvintele: „comitetulu n'a invitat sub-oficiarii ci numai oficiarii-supremi.“

Acela, care scie ce e in armat'a austro-magyara „Esprit de Corps“ si in privinti'a oficiariiloru „Point d'honneur“ acel'a va gaci de locu ce fu datorinti'a oficiariiloru d'a faptu. —

Vediendu oficiarii cumca cameradii loru ostasi, cu cari trecura densii intr'unu sieru de ani de servitiu prin catastrofe sangeróse, — cu cari fratii d'unu sange si de una mama — „de Mam'a lui Mihaiu celu mare“ impartira in fatige grele culcusiulu si bucatura — eschisi de societatea generala, — se retrasera cu anima fránta si adencu ofesa de la tota petrecerea, si plecara, dupa contentarea necesitátei fisice impreuna cu viptimele nedemne de onorat'a societate aristocrata din Borgo-Prundu — cátra asilulu loru modestu.

In anim'a Borgovaniloru mi se pare ca nau aflatu locu vorbele scrise cu litere de aur ale lauriantului poetu Andreiu Muresianu, acelu eco dulce, care asiá melodicu resuna din tota inim'a:

„Pre voi ve nimicira a pismei reutate

„Si órb'a neunire la Milcovu si Carpati,

„Ear noi petrúsi la sufletu de sánt'a libertate!

„Jurámu ca vomu dá mán'a sa fimu pururea frati!“

De amu crede in spiritualismu, si de amu aflá o Somnambule cu magnetulu corespondinte alu nemuritoriuulu nostru poetu, aceea alésa a Domnului, ne-arú poté sponne, cumca in nóptea de 17 Februaru 1869 Andreiu Muresianu s'a intorsu de superare in mormentulu seu. d. M.

Nr. pres. 84.

Publicare.

La comand'a divisiunei trupeloru Nr. 16 si militaria in Sabiiu se afla din darurile patriotice, care au intratu din Transilvani'a pentru cei vulnerati ai armatei c. r. in anulu 1866 la fost'a comanda generale a tieriei, inca cinci sute optu dieci si patru (584) florini 15 xr. v. a. in bancnote, dupa acei'a 2 florini v. a. si unu taleru in argintu.

Esista intentiunea, banii acesti'a ai intrebuinti'a amesuratu scopulu menitu, si ai impartii parte

intre individii transilvaneni din statulu fecioriloru, cari s'au facutu neputinciosi in urm'a raniriloru, ce au capetatu in resbelulu celu de pre urma, fára deosebire de câmpulu bataliei, parte intre veduvele si orfanii lipsiti ai aceloru soldati transilvaneni incependu dela sergentu in josu, cari au cadiutu in resbelulu ce-lu de pre urma, séu au muritu in urm'a raniriloru capetate in bataia, fára deosebire de religiune, natiunalitate si a trupeii.

Acést'a se face cunoscutu cu acelu adausu, ca insinuările respective sa se indrepteze celu multu pâna in 20 Martiu a. c. cátra respectiv'a comanda de intregirea trupeloru.

Sabiiu, in 25 Februaru 1869.

Dela comand'a divisiunei trupeloru

39—2

Nr. 15 si militaria.

Nr. 2,455. 1869.

(40—2)

Publicare de concursu.

Spre ocuparea postulu vacante pentru limb'a si literatur'a ungrésca si pentru limb'a latinésca la Gimnasiulu superióre Regecu ungrésco de státu in Sabiiu, si anume pentru celu dintaiu in totu gimnasiulu, iéra pentru celu depre urma numai in gimnasiulu inferioru se deschide concursu cu lefile anuali fipsate pentru profesore ordinariu de 945 fl. v. a. pre lángra prospectu de adausu decimale de 105 fl. v. a.

Deci se pottescu concurentii pâna la 20. Martiu a. c. sa-si astérna petitionile instruate cu cartea de botediu cu testimoniele scolastice — cu atestatu despre depusulu esamenu de capacitate din studiile concerninte — cu atestatu despre aplecarea de pâna acum, si cu o tabela de cualificatiunea prescrisa la acestu Guberniu regescu si anume déca concernentii fungiadia déjá cá profesori pre calea Directiunei preposite, éra din contra prin directiunea gimnasiale din Sabiiu, in sa si cunosciinti'a limbii ungrésce si germane precum si desteritatea in limb'a romanésca este a se dovedi.

Dela Gubernulu Regescu Transilvanu.

Clusiu in 11 Februaru 1869.

31—2

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de inveliatoriu la scóla populara gr-or. romana din comunitatea Dragomiresci, ce este ingremiata maritulu comitatu alu Carasiului si protopresbiteratulu gr. res. rom. alu Lugosiului, se escrie prin acést'a concursu.

Cu acést'a statiune suntu impreunate urmatórele emolumente anuale:

a, in bani gat'a: 63 fl. v. a.

b, in naturalii: 10 meti de grau, 15 meti de cucuruзу, 100 Pfunti de clisa, 50 Pfunti de sare, 15 Pfunti de lumini, 8 orgii de lemne, 2 jugeri de pamentu si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu inveliatórescu voru avé a inzestrá petitionile loru concursuale, — timbrate dupa cuviintia — cu estrasu de hotezu, cu atestatu despre absolvarea cu sporiu bunu a cursulu padagogicu, apoi despre serviciulu de pâna acum si portarea loru morale si politica, si astufeliu inzestrate le voru substerne Venerabilulu consistoriu alu Caransebesiului pâna in 20. Martiu vechiu a. c.

Caransebesiu 6 Fauru 1869.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

29—3

Concursu.

Spre ocuparea postulu de profesoru pentru prim'a clasa gimnasiale privata la infiintiandulu gimnasiu románu greco-orientale din Bradu, comitatulu Zarandului, se escrie prin acést'a concursu pâna in 20 Fauru a. c. st. vechiu.

Cu acestu postu e impreunatu unu salariu de 400 fl. v. a. si 50 fl. pentru cuartiru.

Doritorii de a competi la acestu postu au a-si tramite recursele loru subscrisulu pâna la datulu susu insemnatu prevediute:

1. cu atestatu de hotezu si

2. cu atestatele de cualificatiune despre studiile percurse precum si atestatul despre purtarea loru morale.

Bradu 28 Ianuariu 1869.

Presiedele comisiunei scolare a infiintiandulu gimnasiu romanu gr. or. in comit. Zarandului.

30—1

Edictu.

Rada Poplacianu din comun'a Resnari, scau-

nulu Sabiiulu, care de patru ani, cu necredinti'a si-a parasitu pre legiuit'a sea socia Dobr'a lui Dumitru Bab'a, totu din Resnari, si a prebegitu in lume, nesciudu-se loculu aflárei lui, prin acést'a se citéza, cá in terminu de unu anu, si o di, dela datulu de fatia, sa se infatisiedie inaintea subscrisulu foru matrimoniale, căci la din contra, si in absentia lui se va pertractá, si decide cererea amintitei femej, dupa prescisele canonice.

Forulu matrimoniale gr. res. alu tractulu Sabiiulu alu II-lea.

Sabiiu, 14 Fauru 1869.

Ioann Panovicu,
Protopresviteru.

29—1

EDICTU.

Ev'a lui Georgiu Savu, din comun'a Sebesiulu de susu in scaunulu Sabiiulu, care de siepte ani cu necredinti'a parasindu-si pre legiuitulu seu barbatu Tom'a Ghipu, totu din dis'a comuna, si scaunulu, au pribegitu in lume, nesciundu-se ubicatiunea ei, prin acést'a se citéza, cá in terminu de unu anu, si o di, dela datulu de fatia, sa se infatisieze inaintea subscrisulu foru matrimoniale, căci la din contra, si in absentia ei, se va pertractá, si decide cererea amintitulu Tom'a Ghipu, dupa prescisele canonice.

Sabiiu, 14 Fauru 1869.

Forulu matrimoniale alu tractulu Sabiiulu alu II-lea.

Ioann Panovicu,
Protopresviteru.

250,000 marce castigulu capitalu!
Cea mai noua loterie mare de premii
constituia si garantata de
Cetatea libera Hamburgu
22,400 de sorti libere de castigu in suma de
Trei milioane 205,000 marce

se realizéza in putiene luni sub decurgeréa tragerei. Intre acestea se afla castiguri mari de marce 250,000, 150,000, 100,000, 50,000, 30,000, 25,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8000, 6000, 5000, 4000, 3000, 105 de ori 2000, 156 de ori 1000, 206 de ori 500, 300, 200 etc.

Acést'a loterie mare de capitale e fórté interesantu constituia, ea oferesce participatoriloru cele mai mari avantagiuri si cea mai buna garantia in tota privinti'a

In 14 Aprile st. n. 1868 e tragerea cea mai de aprópe a castiguriloru.

1 losu de státu intrégu in originalu costa fl. 3 1/2 v. a. 1 jumetate séu 3/4 dto fl. 1 75 xr. v. a.

Tóte comisiunile lángra care e alaturata tax'a amintita in val. aust. le implinimu cu cea mai mare promptitudine, alaturámu planurile recerute si dámu gratisu ori-ce deslusire. Dopa tragere primesce fia-care participatoriu fára provocare list'a officiósa, castiguri mai mici se voru tramite cu punctualitate, iéra cele mai mari se voru solvi cá si pâna acum prin agentiele nóstre in tóte piatile austriace.

Adresele suntu de a se indreptá cátu mai curendu directe cátra

S. Steindecker et Comp.,

Comerciu de banca si cambiale
in Hamburgu.

In interesulu aceloru persóne cari participa bucurosu la loterii solide de bani, tragemu cu deosebire atentiunea asupr'a Anoncei Dlui **S. Steindecker et Comp.** in Hamburgu. Cas'a acést'a a solvitu nu de multu iérasi cele mai mari castiguri si e cunoscutu ca fia-cine e servitu promptu, reulu si discretu.

Actii de câte 1000 fl. v. a. de a le societátei de asiguratiune din Clusiu „Victoria“ pentru care s'au platitu 300 fl. v. a. se vendu cu 30 fl. scadere — a de ca cu 270 fl. v. a. (acést'ea actii in anulu din urma au avutu unu venitu de 19 fl. 50 xr. v. a.)

Voitorii de a cumperá atari actii au a se adresá franco cátra

I. Demeter Fogarasi in Tirgulu Muresiului (M. Vásárhely).

Burs'a de Vienn'a.

Din 18 Februaru (2 Martiu) 1869.

Metalicele 5%	63 50	Act. de creditu	298 30
Imprumut. nat. 5%	71 50	Argintulu	112 25
Actiile de banca	737	Galbinulu	5 81